

NOTATKA

Z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 17 lutego 2010 r.

Nr posiedzenia: 103

Posiedzeniu przewodniczył: senator Jerzy Chróścikowski – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 783, druki sejmowe nr 2759 i 2773*).

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Małgorzata Adamczak, Przemysław Błaszczyk, Jerzy Chróścikowski, Lucjan Cichosz, Henryk Górski, Kazimierz Jaworski, Ryszard Knosala, Sławomir Kowalski, Ireneusz Niewiarowski, Jan Olech, Grzegorz Wojciechowski, Eryk Smulewicz, Zdzisław Pupa, Grażyna Sztark,

– zaproszeni goście:

– Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

– podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,

– radca generalny Zofia Krzyżanowska,

– dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich Joanna Czapla,

– dyrektor Departamentu Prawno-Legislacyjnego Grzegorz Wykowski

– zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich Nina Dobrzyńska,

– naczelnik Wydziału Realizacji Płatności Bezpośrednich Departamentu Płatności Bezpośrednich Tomasz Figurski

– dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Renata Mantur,

– zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Rolnictwa Ministerstwa Finansów Jadwiga Nowakowska,

– przedstawiciel Biura Legislacyjnego Michał Gil.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Uzasadnienie do ustawy przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk. Opiniowana ustawa wprowadza zmiany do ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, do ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz do ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej. Do podstawowych zmian bezpośrednio wynikających z rozporządzenia nr 73/2009 należy zaliczyć, po pierwsze, uchylenie przepisów regulujących przyznawanie płatności do powierzchni upraw roślin przeznaczonych na cele energetyczne oraz związane z tym zakończenie stosowania pomocy krajowej do zakładania plantacji trwałych na cele energetyczne, a także pomocy państwa do rzepaku przeznaczonego na cele energetyczne; po

drugie, uchylenie przepisów regulujących przyznawanie związanej z produkcją części krajowych płatności uzupełniających dla plantatorów chmielu; po trzecie, ustanowienie podstawy prawnej do realizacji wsparcia specjalnego, o którym mowa w art. 68 rozporządzenia nr 73 z 2009 r.; po czwarte, zmianę odesłań do przepisów wspólnotowych przywoływanych w zmienianej ustawie. Rozporządzenie nr 73 z 2009 r. nie przewiduje możliwości wsparcia upraw roślin energetycznych, a obowiązujące dotychczas w przedmiotowym zakresie regulacje, zawarte w rozporządzeniu nr 1782 z 2003 r., zostały utrzymane w mocy jedynie do końca 2009 r. Zmiana ta powoduje konieczność uchylenia przepisów krajowych stanowiących podstawę prawną do przyznawania tych płatności. Podobna sytuacja występuje, jeżeli chodzi o pomoc państwa do rzepaku przeznaczonego na cele energetyczne. W związku z tym nie będę tutaj tego wątku rozwijał. Ustawa zmienia także system płatności w zakresie dotyczącym płatności do chmielu, zakłada również uchylenie przepisów regulujących przyznawanie płatności związanej z produkcją. Do końca 2009 r. państwa członkowskie miały możliwość pozostawienia do 25% dotychczasowych płatności w formie związanej z produkcją. Po tym okresie całość płatności do chmielu zostanie oddzielona od produkcji, czyli będzie wypłacana w formie tzw. płatności historycznej. Począwszy od 2010 r., zgodnie z rozwiązaniem przyjętym w krajach dawnej piętnastki, również w Polsce całość płatności dla producentów chmielu musi zostać odłączona od produkcji. Stosowany dotychczas w Polsce program wsparcia w sektorze pierwszym zawiera elementy wsparcia związanego z produkcją, a mianowicie pomoc jest przyznawana jedynie w przypadku, gdy na kwalifikującej się powierzchni jest prowadzona konkretna uprawa. Począwszy od 2010 r. całość dopłat w sektorze upraw polowych w krajach dawnej piętnastki zostaje oddzielona od produkcji przez włączenia do systemu SPS, czyli jednolitej płatności obszarowej, co zostało potwierdzone postanowieniami przeglądu wspólnej polityki rolnej. Z tego też powodu należy dokonać pełnego odłączenia od produkcji w ramach systemu uzupełniających płatności bezpośrednich w odniesieniu do sektora pierwszego. Rozwiązania te są zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej. Konsekwencją tych uregulowań jest zmiana w szczególności art. 24.

Podczas dyskusji pytano między innymi o płatności dodatkowe dotyczące krów i owiec. Jakie były powody, ustalając wiek zwierząt oraz ilość, do której może być przyznana płatność. Warunki te muszą być spełnione na dzień 31 maja wraz z odpowiednim wpisem do rejestru zwierząt. Czy dopłaty będą przysługiwały rolnikom, którzy będą mieli jedenaście, dwanaście krów.

Odpowiadając na pytania przedstawiciel ministerstwa rolnictwa poinformował, że przyjęty wiek krów wynika z bardzo prostej zasady, pierwsze wycielenia występuje po 27–29 miesiącach. Do tego momentu krowa była jałówką i dopiero teraz jest krową produkującą mleko. Jeśli chodzi o kryteria, było ich kilka. Najważniejsze związane było z odsetkiem gospodarstw o wielkości ekonomicznej poniżej 4 ESU PKB na jednego mieszkańca i, w przypadku mleka, spadek produkcji mleka od 2004 r. do 2008 r. o więcej niż 54%. Przez wiele lat produkcja zwierzęca była nieopłacalna i małe gospodarstwa rezygnowały z takiej produkcji. Nie chodzi o to, żeby próbować odnawiać tę produkcję, bo to bardzo trudne, ale o to, żeby zahamować spadek produkcji mleka. Udzielając odpowiedzi w sprawie produkcji owiec minister rolnictwa poinformował, że w kilku województwach: podkarpackie, małopolskie, śląskie, opolskie i dolnośląskie, przy liczbie powyżej 10 sztuk otrzymywano równowartość 30 euro do każdej sztuki. Chodzi nie tylko o utrzymanie produkcji owczarskiej, lecz także o ochronę środowiska naturalnego. Ktoś te łąki i pastwiska musi kosić, a tu naturalną kosiarką jest owca. Poza tym ten projekt wsparcia ma na celu utrzymanie tradycji.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego zwrócił uwagę na szereg nieścisłości w sformułowaniu niektórych przepisów ustawy i przedstawił szereg uwag o charakterze legislacyjnym. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie poparło uwag legislatora.

Senator Jerzy Chróścikowski zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

W głosowaniu – komisja przyjęła wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek (11 głosami za, przy braku głosów przeciw i braku głosów wstrzymujących się).

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senatora Jerzego Chróścikowskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (druk 783A).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.